

● Radiografia de la comunicació ● local a la Conca de Barberà

● Josep M. Grau Pujol

L'any 1983, el Centre d'Estudis dedicà, per primera vegada, la seva miscel·lània anual a una personalitat de la cultura, llavors l'honorat fou el geògraf reusenc, Josep Iglésies Fort. Amb posterioritat, la política de reconeixement als homes notats que havien dedicat els seus estudis a la Conca de Barberà, continuà: el 1996 fou Salvador Vilaseca (Aplec 14), el 2001 a J. Sánchez Real (Aplec 19), el 2002 al traspassat Ismael Balanyà Moix (Aplec 20), el 2003 al monjo de Poblet, Agustí Altisent (Aplec 21), el 2004 a l'advocat i historiador Lluís París Bou (Aplec 22), el 2005 al mestre i prevere Albert Palacín (Aplec 23). Per al 2006 la junta de govern decidí honrar la trajectòria de les revistes i ràdio locals, algunes de les quals amb més de 25 anys d'història, que continuen treballant desinteressadament en pro de les seves viles i pobles. No és la nostra intenció mirar-nos el melic sinó mostrar la situació actual i les perspectives de futur.

Abans que res cal dir que únicament ens referirem a les revistes i emissores no professionals, sense que això desmereixi la tasca de la resta, com per exemple els setmanaris comarcals. Tampoc tractarem les publicacions periòdiques religioses, municipals o sectorials (escolars, esportives, etc.), tot i que també poden oferir pàgines d'informació local o cultural.

1. La premsa escrita

L'any 1979 la Conca tenia un índex de difusió de premsa local de 67 exemplars per cada mil habitants, i superava a les comarques de l'Ebre i les Garrigues.¹ Aquest fet l'hem d'entendre per diversos motius: la tradició històrica, la forta identitat i l'emigració, i tampoc no podem oblidar el component educatiu, la Conca ha disposat primer del col·legi de la Mercè i l'Institut de Formació Professional Pere Berenguer com a centres de formació d'ensenyament secundari, avui convertits en l'Institut d'Educació Secundària Martí l'Humà, i els de l'Espluga de Francolí i de Santa Coloma de Queralt.

Els antecedents històrics són una peça clau. La primera publicació periòdica apareguda a la Conca data del 1889 el seu nom fou *La comarca de Montblanc*, després en vingueren moltes més, *La Conca de Barbarà* (1903-1908, i 1914-1918), *La Gazeta de la Conca* (1911-1913), *L'Escut* (1916-1918), *La Nova Conca* (1925-

¹ Jaume Guillamet, *La premsa comarcal. Un model català de periodisme popular*. Barcelona, 1983, p. 187.

1936), *Aires de la Conca* (1925-1936); la implantació d'impremtes a Montblanc fou determinant (Monmany i Requesens). La denominació de la comarca en les seves capçaleres indica una vocació supralocal, tot i això en la resta de poblacions també naixeren revistes: a l'Espluga, *El Francolí* (1921-1926), a Sarral, *Baluart* (1922-1923), a Vimbodí, *Vimbodí* (1929-1936), Santa Coloma tampoc en restà al marge, en els anys 1922-1923 s'edita *La Sagarra nacionalista*, que continuarà més endavant únicament amb la primera part del nom. La forta vitalitat política i social del primer terç del segle XX també féu proliferar revistes satíriques, religioses, de partit (la Lliga, ERC), en la majoria dels casos la llengua emprada era el català i la seva ideologia era la catalanista. Tot i la censura de la dictadura militar del Primo de Rivera, algunes revistes es mantingueren encara que fos necessari canviar el seu nom.² La Guerra Civil i la posterior repressió franquista liquidaren un somni col·lectiu, tan sols resistiren les publicacions vinculades a l'església catòlica, sobretot Fulls Parroquials o adherides al "movimiento"; Barberà, L'Espluga, Montblanc i Santa Coloma de Queralt tingueren revistes locals en aquell període. El veritable ressorgiment es produí a partir de la mort del general Franco i la transició a la democràcia. Tres revistes es funden a la dècada dels setanta, cinc a la dels vuitanta, dues a la dels noranta i una a el segon mil·lenni, la darrera respon a cobrir una defunció editorial (*El Foradot*). Una característica comú és el seu caràcter local, encara que algunes recullen informacions d'altres pobles. La Conca segueix la tendència que experimenta la resta de Catalunya, i les revistes són un senyal més de la vitalitat del teixit associatiu. En alguns casos les revistes són el portaveu d'algunes entitats o una activitat més, com *El Francolí* dependent del Casal de l'Espluga, *El Gira-sol* del Grup de dones de Solivella o el Vimbodí, del Foment parroquial de cultura de la mateixa localitat.

*Cronologia de l'aparició de la premsa local a la Conca de Barberà
(1979-2000)*

- 1977: 1 (*Llum*).
- 1979: 2 (*Gira-sol solivellenc*, la Segarra).
- 1981: 1 (*Vimbodí*).
- 1982: 2 (*Espillera*, El Baluard).
- 1983: 1 (*El Francolí*).
- 1988: 1 (*Vilaverd Parla*).
- 1991: 1 (*L'Anguera*).
- 1992: 1 (*La Font de Baix*).
- 2000: 1 (*El Foradot*).

TOTAL: 11

² Per a una major informació vegeu la monografia *La premsa i la història a la Conca de Barberà (1889-1939)*. Montblanc, 1995 i per les revistes catòliques durant el franquisme, "Documents per a historiar la premsa religiosa", *Església de Tarragona* (Tarragona) 157 (2002),

A causa del seu estricte àmbit local, les revistes tenien pocs competidors. Per una banda els diaris, tant d'abast estatal, català o provincial, i per altra els setmanaris, en el nostre cas publicats des de Valls, primer *Juventud*, *semanario nacional sindicalista*, en castellà a la primera etapa (1943-1971) i posteriorment, en una segona, en català; *Juventut de l'Alt Camp*, títol que més endavant es tornaria a canviar per *Crònica de l'Alt Camp* (1982-1986). Després aparegueren *El Pati* (des de 1983) i *la Nova Conca* (des de 1992). A Reus, durant els anys 1978-1979 s'edità *Mestral*, *setmanari d'informació de les comarques meridionals* que abastava les comarques del Camp de Tarragona i la Conca de Barberà, tenien correspon-sals a Montblanc, l'Espluga de Francolí, Santa Coloma de Queralt, Barberà i Vimbodí.

En els diaris la presència de notícies locals també depenia dels correspon-sals, a nivell de demarcació el monopoli del *Diari de Tarragona* es trencarà amb l'aparició d'un segon rotatiu, *Catalunya Sud* (1986-1988), *Nou Diari* (1990-1993) i finalment l'edició tarragonina d'*El Punt* (1996) que seguiran un ideari diferent, tant polític com en l'ús de la llengua.

Els setmanaris vallencs veuen en la Conca un segment de mercat per augmentar les vendes i la publicitat. *El Pati* l'any 1987 inclou informació conjunta de l'Alt Camp i la Conca. El 1988 a la seva capçalera afegeix el subtítol de *Setmanari d'informació de l'Alt Camp i Conca de Barberà* amb una edició per separat per cada comarca, amb la vinculació amb *El Punt* es van ajuntar les dues edicions en una de sola (1994), l'any 2000 *El Pati* intentà passar a diari. La *Nova Conca* l'edita la mateixa empresa que *El Vallenc* (aparegut el 1988); en l'aspecte comunicatiu, des de Valls es considera a la Conca com un apèndix seu, de la mateixa manera que ho és a nivell sanitari o judicial. L'impacte d'ambdós setmanaris sobre la Conca és fort, la *Nova Conca* distribueix a la Conca de Barberà 1.400 exemplars, i el *Pati* entre la Conca i l'Alt Camp 2.300,³ per un costat hi ha més competidors per aconseguir publicitat, per d'altre el perill del lector que consideri la premsa local com un producte comercial més, que un cop es llegeix es llença i quan no interessa no es compra, sense separar l'origen professional del voluntarista. La *Nova Conca* és, però, l'únic setmanari circumscrit exclusivament a la comarca. Un aspecte positiu de la confluència de dos setmanaris és la competència o rivalitat que motiva la superació i millora de continguts, de presentació. Els diaris i setmanaris aporten immediatesa i alhora proximitat, les revistes mensuals o trimestrals han de procurar aixecar el nivell, major aparell gràfic, cercar notícies de primera mà, articles d'opinió, etc. En ocasions s'imposa una reconversió, un gir en l'orientació, així

p. 13. A nivell provincial també hi ha l'article, "Fonts per a estudiar el periodisme a Tarragona", *Diari de Tarragona* (26.10.2006). Per la premsa espluguina us remetem a Jordi Roca Armengol, *Història de l'Espluga de Francolí. El segle XX*, vol. VI, L'Espluga de Francolí, 2005, ps. 144-152.

³ Dades obtingudes del web de l'Associació catalana de premsa comarcal /<http://www.premsa.comracal.com> (consulta feta el 21.03.2006).

ha passat a Montblanc, al 2000 amb *El Foradot*, del mensual anterior (*Espitllera*) es passà a la sortida cada dos mesos, la informació local minvà a favor d'articles de fons, de reflexió, d'història, geografia, etc., esdevenint en certa manera una revista cultural més que informativa, similar a *Cultura*, de Valls. Per contra, els pobles petits són els que més dificultats han passat, les desaparicions de revistes han tingut lloc a Barberà de la Conca, Pira i Vilaverd, el relleu ha estat impossible. Les relacions dels setmanaris amb les revistes són diverses, algunes s'intercanvien informació altres no, des de la premsa local hom pot fer el salt a la comarcal, així ho ha fet l'espluguí Òscar Palau, que el 2000 era director del *Francolí* i el 2003 ho seria del *Pati*.⁴

Cronologia de la desaparició de la premsa local a la Conca de Barberà (1997-2003)

- 1997: 1 (*Espitllera*).
- 1998: 1 (*Llum*).
- 2001: 1 (*Vilaverd Parla*).
- 2003: 1 (*L'Anguera*).

TOTAL: 4

La periodicitat va vinculada als recursos humans i econòmics, teòricament a major població, major periodicitat, només Montblanc trenca aquesta regla. Per a algunes revistes la puntualitat és difícil d'assolir, i els números endarrerits sovintegen, per la qual cosa no sempre hi ha forces per fer especials o altres activitats.

Periodicitat premsa local de la Conca de Barberà (2004)

- Mensuals: 2 (*El Francolí* i *La Segarra*).
- Bimestrals: 3 (*El Baluard*, *El Forador* i *Vimbodí*).
- Trimestral: 1 (*Gira-sol*).
- Semestral: 1 (*Font de Baix*)

TOTAL: 7

Des d'una perspectiva històrica la difusió de les revistes locals a la comarca ha augmentat notablement, si el 1979 era de 67 per mil el 2004 era del 152 per mil, en un quart de segle la xifra s'ha duplicat, per poblacions els resultats són molt desiguals, el primer lloc l'ocupa Rocafort que Queralt, que a la vegada és el municipi més petit amb revista i la que apareix més espaiada (semestral), el segon lloc de l'índex és per Vimbodí i el tercer per Solivella, el darrer lloc l'ocupa Montblanc, que és on els setmanaris guanyen terreny.

⁴ Ivet Batet Rius ,20 anys fent *El Pati*. Crònica d'un setmanari comarcal nascut amb la democràcia. Valls, 2004.

Índex de difusió de la premsa local de la Conca de Barberà (2004)

<i>Població /revista</i>	<i>Habitants</i>	<i>Difusió</i>	<i>núm. ex. per 1000 hab.</i>
L'Espluga (<i>El Francolí</i>)	3.830	575	150
Montblanc (<i>El Foradot</i>)	6.633	410	62
Rocafort Q. (<i>Font de Baix</i>)	275	221	804
S. Coloma Q. (<i>La Segarra</i>)	3.005	620	206
Sarral (<i>El Baluard</i>)	1.568	494	315
Solivella (<i>El Gira-sol</i>)	748	292	390
Vimbodí (<i>Vimbodí</i>)	1.070	462	432
TOTAL COMARCA	20.420	3.082	152

(Mitjana comarcal)

FONT: Les dades demogràfiques han estat facilitades pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà, les de difusió per les revistes, la resta d'informació prové d'investigació i elaboració pròpies. La difusió és la suma d'exemplars distribuïts per subscripció i les vendes a les llibreries.

De la mateixa manera que s'han duplicat les xifres de tiratge, també en la mateixa proporció, del 1979 al 2004, s'han doblat les capçaleres i els exemplars impresos. Recordem que el tiratge és el número de revistes que s'editen, però no totes es distribueixen, una part es guarda per a l'arxiu propi, una altra es destina a intercanvis, una altra als anunciants, a les administracions, als col·laboradors, a les biblioteques i hemeroteques, etc. La difusió respon únicament a les vendes, sigui directa, per subscripció o indirecta, a les llibreries.

Evolució de la difusió de la premsa local a la Conca de Barberà (1979-2004)

- 1979: 1.250 exemplars (3 capçaleres).
- 2004: 3.082 exemplars (7 capçaleres).

Gràcies a una enquesta que realitzàrem l'any 1989⁵ podem establir comparacions entre el tiratge dels darrers quinze anys, solament una revista es manté estable (*Gira-sol Solivellenc*), tres disminueixen, les que més a Montblanc i l'Espluga de Francolí, precisament amb uns números absoluts més elevats de pertença i major periodicitat, reajustament dels tiratges per rebaixar costos, la competència amb els setmanaris vallencs ha estat més renyida, en sentit contrari han augmentat a Santa Coloma, Sarral i Vimbodí, en el primer cas la continuïtat i l'interland de

⁵ Josep M. Grau, "Cinc revistes de premsa local s'editen actualment a les viles de la comarca", *Diari de Tarragona*, 3.10.1989.

la Baixa Segarra ha enfortit l'edició, en els altres dos casos l'aposta per la qualitat (portades en color, creixement en pàgines, major proximitat, personalitat dels directors...) ha donat els seus fruits.

Evolució del tiratge de la premsa local a la Conca de Barberà (1989-2004)

<i>Capçalera</i>	<i>T (1989)</i>	<i>T (2004)</i>	<i>Diferència (%)</i>
<i>El Baluard</i>	500	550	+10
<i>Espitllera/El Foradot</i>	800	500	-37,5
<i>El Francolí</i>	800	680	-15
<i>Gira-sol</i>	350	350	0
<i>La Segarra</i>	600	675	+12,5
<i>Vimbodí</i>	500	540	+8
TOTAL	3.550	3.295	-7

ABREVIATURES: T: Tiratge

A causa de la desaparició de capçaleres, i la disminució de tiratge en números totals, la tendència de la premsa local en els darrers 15 anys és d'estancament o de petita davallada.

El pes dels emigrants

D'ençà la crisi de la fil·loxera a finals del segle XIX l'emigració ha estat una constant a la Conca, la base agrícola i d'escassa industrialització afavorí l'èxode rural a les ciutats, tant del Camp de Tarragona com de l'àrea de Barcelona en els anys del franquisme es produí la darrera gran onada emigratòria, a Sarraí entre 1951 i 1971 marxaren 309 persones, a raó de 15 per any,⁶ prova de l'arrelament i l'enyorança a la terra és la constitució a Barcelona d'associacions d'emigrants espluguins, montblanquins i sarraïencs. Una via per mantenir els llaços amb els pobles d'origen és sens dubte la subscripció a les revistes locals, el problema és l'envelliment i mort de la primera generació, l'evolució dels subscriptors fora vila des del 1989 al 2004 és negativa, es perd una quarta part del contingent, en aquesta minva destaquen les capçaleres de Vimbodí, l'Espluga i Montblanc, seguides de les de Sarraí i Solivella, només Santa Coloma s'allunya de la tendència.

⁶ Ramon Torné Tarragó i altres, "Emigració de sarraïencs (1951-1971)", *Recull de Treballs* (Sarraí), 1 (1997): ps. 199-218.

*Evolució dels subscriptors fora vila de la premsa local a la Conca de Barberà
(1989-2004)*

<i>Capçalera</i>	<i>SF (1989)</i>	<i>SF (2004)</i>	<i>Diferència (%)</i>
<i>El Baluard</i>	200	172	-14
<i>Espitllera/El Foradot</i>	200	150	-25
<i>El Francolí</i>	300	197	-34,3
<i>Gira-sol</i>	80	70	-12,5
<i>La Segarra</i>	150	154	+2,6
<i>Vimbodí</i>	265	148	-44,1
TOTAL	1.195	891	-25

ABREVIATURES: SF: Subscriptors Fora vila

Continuant en l'anàlisi de les dades dels anys 1989 i 2004 si ens deturem en l'evolució de la participació dels subscriptors emigrants en proporció al tiratge de les revistes, la mitjana baixa 10 punts, a títol individual sols pugen Sarral i Montblanc, Santa Coloma es manté estable i Vimbodí rep la pitjor part. L'any 1989 el pes de les trameses a l'exterior oscil·lava entre una quarta part i la meitat del tiratge, el 2004 els percentatges es redueixen entre el 23 i el 31 %.

*Evolució del percentatge de subscriptors de fora vila en relació al tiratge
de les revistes (1989-2004).*

<i>Capçalera</i>	<i>% (1989)</i>	<i>% (2004)</i>
<i>El Baluard</i>	23	31
<i>Espitllera/El Foradot</i>	25	30
<i>El Francolí</i>	37,5	29
<i>La Segarra</i>	25	23
<i>Vimbodí</i>	53	27
MITJANA	33,6	26,6

En els inicis de la represa i creació de les revistes a la Conca hom demanava fidelitat a un projecte, militància i compromís, la subscripció era el mitjà, assegurava les bases finançament, tret de dues poblacions (Montblanc i Santa Coloma de Queralt) la major part de la difusió (més del 90%) es realitzava per correu postal, la resta per venda a les llibreries locals (a un preu superior) la interpretació d'aquests alts percentatges l'hem d'entendre en part en relació a la confiança dels lectors envers als editors.

Estructura de la difusió de la premsa local a la Conca de Barberà (2004)

<i>Capçalera</i>	<i>Subscriptors</i>	<i>Vendes</i>	<i>Total (100%)</i>
<i>El Baluard</i>	477 (96,6%)	17 (3,4%)	494
<i>La Font B.</i>	206 (93,2%)	15 (6,8%)	221
<i>El Foradot</i>	320 (78%)	90 (22%)	410
<i>El Francolí</i>	535 (93,1%)	40 (6,9%)	575
<i>Gira-sol</i>	280 (95,9%)	12 (4,1%)	292
<i>La Segarra</i>	550 (88,7%)	70 (11,3%)	620
<i>Vimbodí</i>	450 (97,4%)	12 (2,6%)	462
TOTAL	2818 (91,7%)	256 (8,3%)	3.074

La proporció de la difusió en relació al tiratge supera sempre les tres quarts parts, les revistes que tenen un menor marge de diferència són *La Segarra* i *El Baluard*, segurament una estratègia per reduir costos.

Diferència entre tiratge i difusió de la premsa local a la Conca de Barberà (2004)

<i>Capçalera</i>	<i>Tiratge</i>	<i>Difusió</i>	<i>Diferència</i>
<i>El Baluard</i>	550	494	56 (10,1%)
<i>La Font B.</i>	300	221	79 (26,3%)
<i>El Foradot</i>	500	410	90 (18%)
<i>El Francolí</i>	680	575	105 (15,4%)
<i>Gira-sol</i>	350	292	58 (16,5%)
<i>La Segarra</i>	675	620	55 (8,1%)
<i>Vimbodí</i>	540	462	78 (14,4%)
TOTAL	3.596	3.082	521 (16,9%)

En la petició de dades a les revistes els aspectes econòmics han estat els més difícils d'obtenir, encara que sigui en percentatges, tan sols disposem de quatre casos que poder ser representatius. La primera mostra és d'un mensual, *El Francolí*, les subscripcions suposen un 62 % dels ingressos, que sumat a un 6 % de vendes a les llibreries arriba a un 68 %, la publicitat és sols del 8 % i les subvencions públiques un 24 %, el segon i tercer exemples són de dues revistes bimestrals, *Vimbodí*, les subscripcions cobreixen un 40 % de les despeses, els subvencions un 30 % i la publicitat un 20 %, el 10 % restant prové de les vendes al quiosc. *El Baluard* obté un 91,6 % dels ingressos de les subscripcions, un 0,1 % de les vendes, un 2,5 %

de la publicitat i un 2,5 % de les administracions. Finalment, la quarta resposta econòmica és d'un semestral, *La Font de Baix*, els ajuts oficials sufraguen prop de la meitat dels costos. Els preus de venda al públic són molt dispars, el màxim el té Vimbodí i el mínim la *Font de Baix* i *Gira-sol solivellenc*. Un dels problemes és la manca de distribució comercial fora del lloc d'edició, ni tan sols Montblanc té un lloc on es puguin adquirir les capçaleres de la resta de comarca, de la mateixa manera que hi manca a Tarragona o a Barcelona.

Preu de venda al públic de les revistes a les llibreries (2005)

<i>Capçalera</i>	<i>Preu (en euros)</i>
<i>El Francolí</i>	5,5
<i>El Foradot</i>	2,7
<i>La Font de Baix</i>	2,25
<i>La Segarra</i>	2,5
<i>El Baluard</i>	2,9
<i>Gira-sol</i>	2,25
<i>Vimbodí</i>	6
MITJANA	3,4

Els intercanvis amb altres revistes esdevé un enriquiment mutu, de conèixer altres models, maquetacions, seccions, col·laboradors, enfocament de les notícies, etc. per altra banda els exemplars enviats contribueixen a la difusió de la població a l'exterior. I si es té cura de les publicacions rebudes hom pot formar una petita hemeroteca de caràcter comarcal. A la vista de les estadístiques que presentem el número de revistes destinades a intercanvis és baix, més si tenim en compte la nul·la difusió per internet de la majoria de capçaleres. Només hi ha un cas que no efectua cap intercanvi, precisament és la única revista que edita una empresa privada. La geografia dels intercanvis es circumscriuen a la mateixa comarca o a d'altres de limítrofes, la destinació a una biblioteca o arxiu propi és fonamental.

Número d'intercanvis que realitzen les revistes (2004)

<i>Capçalera</i>	<i>Intercanvis</i>
<i>El Francolí</i>	8
<i>El Foradot</i>	0
<i>La Font de Baix</i>	12
<i>La Segarra</i>	12

<i>Capçalera</i>	<i>Intercanvis</i>
<i>El Baluard</i>	6
<i>Gira-sol</i>	35
<i>Vimbodí</i>	18
TOTAL	91
MITJANA	13

Impressió

El fet que a la comarca hi hagi tallers tipogràfics ha facilitat en gran mesura l'aparició de la premsa local, la difusió de la tècnica *offset* i un nou programari informàtic compatibles amb els PC domèstics han acabat d'ajudar en l'aspecte tècnic. El 2005 hi ha impremtes a Montblanc (dues) i a Santa Coloma de Queralt (una), pel camí n'han desaparegut tres (totes a Montblanc). Només una revista s'estampa fora de la comarca, El Baluard es materialitza a Valls, anys enrere fins i tot s'havien imprès a Barcelona El Francolí i El Baluard. Algunes capçaleres en un principi utilitzaren el ciclostil (ex. *Llum* i *Giras-sol solivellenc*). Sobre el format, quatre revistes surten en DIN-A4 i tres en quart, a causa dels elevats costos el color pràcticament no s'emprava, màxim dues tintes per les portades, i només en ocasions extraordinàries, avui el seu ús és més habitual.

Recapitulació

A la Conca es mantenen dos models de premsa, un de local, de caràcter voluntarista, vinculat a la societat civil, i un altre de comarcal, lligat a l'empresa privada, si bé a Montblanc hi ha un cas mixte de revista local que té al darrera una empresa amb col·laboradors altruistes. L'agost de 1983, des de Montblanc s'impulsà *Tot Conca. Informatiu de la Conca de Barberà*, amb la participació de totes les revistes locals, fou una iniciativa interessant però puntual, ja que només va aparèixer un sol número (en format de diari), tot i la il·lusió col·lectiva del moment el seu plantejament era voluntarista, sense infraestructura (local) ni personal assalariat. S'autofinançà per la publicitat. En els darrers anys, el primer model més que establert, evoluciona vers a una lleugera disminució, fet que contrasta amb l'augment de població (sobretot per l'arribada d'estrangers). La normalització de la llengua catalana és absoluta. És necessari que des de la Generalitat, Diputació, Consell Comarcal i Ajuntaments se segueixi oferint suport econòmic, que els subscriptors fidelitzin el seu compromís en l'adquisició de les publicacions. Els reptes del demà és la renovació d'idees, captació de nous col·laboradors, presència a internet i reconeixement social, tot evitant les intervencions o manipulacions polítiques. També recomanariem una major col·laboració i intercanvi d'informació entre les pròpies revistes, tot respectant la seva independència i identitat. De

moment, la premsa informativa gratuïta encara no ha aparegut a la comarca, sols hi ha els gratuïts comercials, la causa és el reduït mercat publicitari. La premsa local combina la informació amb la cultura mentre que la premsa comarcal sols transmet notícies i opinió. Ambdues, ofereixen espais per a debatre idees la qual cosa les converteix en plurals. Referent a les poblacions que anys enrere tingueren revistes (Barberà, Pira i Vilaverd) desitjaríem que renaixessin de la mateixa manera que en els pobles petits tinguessin els seus propis canals d'informació com han fet els nuclis de Belltall i Vallclara, la impressió digital ho facilita. Sobre la premsa gratuïta de caràcter comercial hem de remarcar la existència de *El Tafaner. Recull quinzenal de publicitat i petits anuncis*, editat des de Santa Coloma de Queralt i que és un model propi adaptat a la realitat econòmica comarcal que ha competit amb força amb d'altres de foranis arribats des del Camp de Tarragona.⁷ També hem d'agrair la feina de molts rectors en l'edició de fulls parroquials que a banda del seu missatge cristià també han incorporat notícies culturals o narracions històriques.

El consum de la premsa local també afavoreix la lectura en segments de població que habitualment no compren diaris o llibres. La pàgina d'història és una secció habitual en moltes revistes, sovint són obra de llicenciats i fins i tot doctors universitaris i la majoria de vegades els articles es basen en fonts primàries, precisament l'Arxiu Comarcal disposa d'un fitxer amb tot el buidatge de treballs d'investigació publicats a la premsa local. Amb la implantació dels estudis de periodisme a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, la premsa local i comarcal pot esdevenir un mitjà per iniciar-se en la professió i revitalitzar el món comunicatiu local, encara que sigui des de la distància. Hi ha alguns casos on els responsables de revistes també ho són d'alguns setmanaris (ex. *El Francolet*). En ocasions, la continuïtat d'un mitjà depèn d'una persona amb gran esperit de treball i sacrifici d'hores, sigui un solter, un jubilat o un mestre, són els veritables pals de paller de la premsa local i el dia que desapareixen hi ha el perill que també ho facin les revistes a excepció que s'hagin envoltat per un equip de redacció actiu, és per això que és obligat de fer un reconeixement públic a la meritòria tasca de tantes i tantes persones que durant anys i panys han empès i fet possible revistes i emissores a la Conca tot i les dificultats del dia a dia. Sortosament, tant a la mateixa comarca com a d'altres indrets existeixen centres (hemeroteques, biblioteques i arxius) que conserven amb cura les revistes locals, les enquadernen i les posen a disposició dels seus usuaris, són receptors i guardians de la nostra memòria i història més recent.⁸

⁷ En la dècada dels vuitanta a la Conca es distribuïen els butlletins gratuïts següents: *Les Gralles, la Crida, El Pregoner i Claxon comarques* molts d'ells portaven el subtítol de l'Alt Camp i Conca de Barberà, alguns eren setmanals, altres quinzenals o mensuals, el seu contingut era bàsicament publicitari (entre un 54 i un 73 %, les poblacions on es concentrava el seu repartiment era l'Espuga i Montblanc. Josep M. Grau, "Les guies de reclam arriben a la Conca", *Espitllera* (Montblanc), 68 (1987): p. 31.

⁸ En el món de la premsa local hi ha molts aspectes sorprenents, un el tenim en el petit nucli de Farena (Mont-ral) a les Muntanyes de Prades on durant anys s'ha publicat *L'Orella de Farena* que ha incorporat moltes notícies i articles de Rojals, sobre aquesta publicació vegeu,



Col·laboradors de la revista El Francolí.

Fitxes de les revistes d'informació local de la Conca de Barberà

ESPLUGA DE FRANCOLÍ

- Títol: *El Francolí*
- Dipòsit legal: B-6349-83
- Any de fundació: 1983
- Antecedents: *El Francolí* (1921-1926), *La Veu de la parròquia* (1947-1950), *Notícia del Casal* (1963-1965), posteriorment es substituïda per una circular d'informació als socis (1974-1977) i del 1978 –1982 per *Notícia als socis del Casal*, *Borrallons de neu* i *Inquietuts* (1971), *Clam* (1977-1980).
- Àmbit geogràfic: local
- Adreça postal: Plaça Montserrat Canals, 1
43440 L'Espluga de Francolí
- Correu electrònic: elfrancoli@hostaldelsenglar.com
- Periodicitat: mensual
- Editor: Servei de publicacions del Casal de l'Espluga de Francolí.
- Redactor en cap: Joan Guasch Cantí.
- Coordinadors: Joan Vallès i Òscar Palau.
- Tiratge: mitjana d'exemplars per número: 680
- Número total de subscriptors: 535
- Núm. Subscriptors fora vila: 197 (37%): (Barcelona 56 i Tarragona, 25).

- Intercanvis: 8 (Conca, Camp de Tarragona, les Garrigues i la Segarra)
- Destinació dels intercanvis: Arxiu propi.
- Format: cm alçada: 210 cm. i 297 amplada
- Número de pàgines habituals: 44-48.
- Número d'exemplars anuals: 7.480 (11 números l'any).
- Darrer número publicat (desembre 2005): 243.
- Preu de venda al públic: 5,5 Euros
- Preu subscripció anual: 41,5 euros
- Distribució revista: subscripció i venda a les llibreries de la població (40 ex.).
- Disposeu de web propi? no.
- Es pot consultar la revista *on-line* (per exemple els números antics?), hi ha algun projecte de fer-ho? no.
- Objectiu de la revista: informació local, amb extensió a la comarca i a Catalunya i col·laboracions d'opinió.
- Seccions: agenda, editorial, reflexions, actualitat local, reportatge, entrevista, esports, societat, ensenyament, la calaixera, àmbit català, passatemps,
- Cost d'un tiratge habitual: 2.048 euros.
- Finançament: Subscripció (62 %), anuncis (8 %), vendes llibreries (6%) i subvencions (24 %).
- Subvencions: Generalitat (Departament de Treball i Benestar Social), Diputació, Consell Comarcal, ajuntament)
- Publicitat: 8, 5 % espai (el número 243).
- Lloc i empresa impressió: Montblanc. Aprodicsa. Taller Tilmar.
- Tècnica: *offset*, portades en color.
- Associacions a la que està vinculada: Associació Catalana de premsa comarcal
- Distincions o guardons rebuts: 3 premis Ventura Gassol de la Diputació de Tarragona: El 2006 la Diputació reconeix la seva trajectòria de més de 25 anys al servei de la informació i al territori.
- Perspectives de futur: El 2001 es va realitzar un nou disseny, la voluntat és la de continuar mantenint el nivell del contingut i ser més puntuals en la sortida.
- Problemes més habituals: finançament, col·laboracions, manca de personal gestió,
- Realitzeu un índex anual? No.
- Fomenteu l'enquadernació? Sí.
- Disposeu d'arxiu? Sí.
- Altres publicacions periòdiques existents a la vostra població: butlletí municipal.
- Manteniu contactes amb la premsa setmanal o diària? Sí.
- La revista realitza alguna altra activitat al llarg de l'any? Sí, celebracions de commemoracions especials.

MONTBLANC

- Títol revista: *El Foradot. Revista bimestral de Montblanc.*
- Dipòsit legal: T-695-2000.
- Any de fundació: 2000
- Antecedents: Revista *Espitllera* (1982-1989 i 1994-1997). Era mensual i el seu tiratge era de 800 exemplars (25 % fora vila). Entre 1950 i 1962 s'edità la revista *Montblanch. Boletín de cultura e informació local*, de la qual aparegueren 143 números. En el primer terç del segle XX a la vila ducal s'editaren nombroses publicacions.

- Ambit geogràfic: local
- Adreça postal: Muralla Sant Francesc 48, 43400 Montblanc.
- correu electrònic: elforadot@hotmail.com
- Periodicitat: bimestral
- Editor: Imatge 9 S.L (Editorial Cossetània, de Valls).
- Impressió: Umpremta Requesens, de Montblanc.
- Direcció: Josep M. Contijoch Casanovas

En els primers anys els coordinadors foren Montserrat Cartaña i Jaume Ferrer.

- Tiratge 2004: mitjana d'exemplars per número (2004): 500.
- Número total de subscriptors (2004): 320
- Núm. Subscriptors fora vila (2004): 150 (47 %).
- Intercanvis: No es realitzen.
- Format: cm alçada: 30 X 21 cm amplada.
- Número de pàgines habituals (2004): 40.
- Tiratge anual: (2004): 3.000
- Darrer número publicat (desembre 2005): 33
- Preu de venda al públic: 2,7 Euros
- Preu subscripció anual: 15 euros (aporten anualment mil euros per número)
- Distribució revista: subscripció (78 %) i venda a les llibreries locals (90 exemplars, un 22 %)
- Disposeu de web propi ?. No (en vies de confecció).
- Es pot consultar la revista *on.line* No
- Objectiu de la revista: difusió de la cultura i informació local.
- Seccions: la majoria de números es publiquen col·laboracions diverses, les seccions habituals són notícies espurna, temps recents passats, àrea de descans i una entrevista.
- Cost d'un tiratge habitual: Dades no facilitades
- Finançament: Subscripció: 6.000 Euros any.
- Vendes llibreries: 1.080 Euros any.
- Anuncis: Dades no facilitades
- Subvencions: Generalitat, Diputació i Ajuntament de la vila.

- Espai que ocupa la publicitat: el número 22 (2004) ocupava un 11,25 % i el núm. 31 (2005) un 20 %. Hi ha publicitat institucional de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Montblanc.
- Empresa impressió: Impremta Requesens (Montblanc).
- Tècnica: *offset*, portades en color.
- Associacions a la que està vinculada: cap
- Distincions o guardons rebuts: Premi Ventura Gassol de la Diputació de Tarragona (any 2001)
- Perspectives de futur: continuar.
- Realitzeu un índex anual ? No (amb motiu del número 25 es confeccionà un índex general.
- Fomenteu l'enquadrernació?: Sí.
- Disposeu d'arxiu: si (a casa del director).
- Altres publicacions periòdiques locals: Full parroquial
- Manteniu contactes amb la premsa setmanal o diària ? : esporàdics
- Activitats revista: reunions periòdiques amb col·laboradors.
- Perfil director: ex-director de banca jubilat (nascut a Montblanc el 1935).
- Observacions: L'any 2003 es realitzà un número especial dedicat al fotògraf Robert Capa.

ROCAFORT DE QUERALT

- Títol: *Font de Baix*
- Subtítol: Revista d'informació local de Rocafort de Queralt
- Dipòsit legal: T-1665-93
- Any de fundació: 1992
- Antecedents: Durant els anys 1955-1962 la parròquia va editar un Full Parroquial propi.
- Àmbit geogràfic: local
- Adreça postal: Sant Antoni, 27, 43426 Rocafort de Queralt
- correu electrònic: vgual@rocafort.altanet.org
- Periodicitat: semestral
- Editor: Associació Cultural "Revista Font de Baix"
- Direcció: Valentí Gual Vilà
- Tiratge (mitjana d'exemplars per número el 2004): 300 (no es fan números especials)
- Número de subscriptors (2004): 206
- Núm. Subscriptors fora vila (2004) 60 (20%) dels quals 30 de Barcelona, 15 de Tarragona i altres 15 de la resta de Catalunya.
- Intercanvis: Revistes locals Conca de Barberà i institucions superiors (12).
- Destinació dels intercanvis: Arxiu propi.
- Format: cm alçada: 24,50 cm i amplada 17 cm
- Número de pàgines habituals (2004): 60

- Número d'exemplars anuals (2004): 600
- Seccions: editorial, moviment demogràfic, temps d'història, meteorologia, esports, informació local, poesia.
- Darrer número publicat (fins l'octubre 2005): 26
- Preu de venda al públic unitat: 2,25 euros
- Preu subscripció anual (2 números): 4,20 euros
- Distribució revista: Subscripció i 15 exemplars a les llibreries de la població
- Disposeu de web propi?: No
- Es pot consultar la revista *on-line*?: no, tampoc hi ha cap projecte de fer-ho.
- Objectiu de la revista: difondre la informació de la vila i acollir els col·laboradors que hi vulguin participar
- Cost d'un tiratge habitual: 1.000
- Finançament: Subscripció, vendes, anuncis i subvencions de la Generalitat i Diputació (els ajuts de l'administració cobreixen entre un 45 i un 50 % de les despeses).
- Geografia anuncis: Conca de Barberà (Rocafort, Santa Coloma, Montblanc, Sarral, l'Espuga de Francolí) i Camp de Tarragona (Aiguamúrcia, Valls, Cabra i la Selva del Camp).
- Percentatge publicitat sobre el total de pàgines: (24 % el número 26)
- Impressió: Impremta Requesens (Montblanc).
- Tècnica: *offset*, b/n
- Associacions a la que està vinculada: cap.
- Distincions o guardons rebuts: cap
- Perspectives de futur: continuïtat
- Problemes més habituals: manca de col·laboracions
- Realitzeu un índex anual? No
- Fomenteu l'enquadrernació? Sí
- Disposeu d'arxiu?: sí, al local de l'Associació
- Altres publicacions periòdiques existents a la vila? cap
- Manteniu contactes amb la premsa setmanal o diària? Sí
- La revista realitza alguna altra activitat al llarg de l'any?: celebració del XXè aniversari i edició d'un vídeo.
- Perfil director: Nat el 1962, professor de la Universitat Barcelona amb residència fixa a Rocafort, alcalde de la població (des del 1995).

SANTA COLOMA DE QUERALT

- Títol revista: *La Segarra*
- D.L. T-390-79.
- Any de fundació: 1979
- Antecedents: *La Sagarra nacionalista* (1922-1932), *La Segarra* (1931-1934 i 1958-1960).

- Àmbit geogràfic: Baixa Segarra
- Adreça postal: Major 43, 43420 Santa Coloma de Queralt
- correu electrònic: montsecus@hotmail.com
- Periodicitat: mensual
- Editor: Associació Cultural Revista La Segarra
- Direcció: col·legiada (consell de redacció)
- Tiratge: mitjana d'exemplars per número: 675.
- Número total de subscriptors: 550
- Núm. Subscriptors fora vila: 154 (28 %).
- Exemplars venuts mensualment a les llibreries: 70.
- Intercanvis: 12
- Destinació dels intercanvis: Arxiu propi i biblioteca del municipi.
- Format: cm alçada: 30 i cm amplada: 21
- Número de pàgines habituals: 32
- Número d'exemplars anuals: 12
- Darrer número publicat: 316 (octubre 2005).
- Preu de venda al públic: 2,5 euros
- Preu subscripció anual: 22 euros
- Distribució revista: subscripció i venda a les llibreries de la població.
- Disposeu de web propi ? No
- hi ha algun projecte de fer-ho ? No
- Objectiu de la revista: informació local i cultural.
- Seccions: dades meteorològiques, editorial, bústia, parròquia, tribuna oberta, vida local, ajuntament informa, col·laboracions, esports, cuina, pàgina d'història, la quitxalla, poesies.
- Cost d'un tiratge habitual: 800 euros
- Finançament: Subscripcions i subvencions.
- Publicitat: 10 % de la revista (número 317).
- Empresa impressió: El tafaner (Santa Coloma de Queralt) anys enrere s'havia imprès a Valls.
- Tècnica: *offset*.
- Associacions a la que està vinculada: Associació Catalana de premsa comarcal
- Distincions o guardons rebuts: El 2006 la Diputació reconeix la seva trajectòria de més de 25 anys de trajectòria al servei a la informació i al territori.
- Perspectives de futur: optimistes, les subscripcions augmenten.
- Problemes més habituals: finançament, col·laboracions i manca de personal.
- Realitzeu un índex anual ? No
- Fomenteu l'enquadernació ? Sí.
- Disposeu d'arxiu: Sí.
- Manteniu contactes amb la premsa setmanal o diària ? Sí.
- La revista realitza alguna altra activitat al llarg de l'any ? : sí, edició de llibres, conferències i concerts. Durant molts anys la revista ha actuat també com un

centre d'Estudis publicant monografies d'autors locals com Salvador Palau (1997) o Josep M. Carreras (1986).

SARRAL

- Títol: *El Baluard*
- Subtítol: Revista d'informació local i de cultura
- Antecedents: Baluart (1922-1923).
- Dipòsit legal: B-43415-82
- Any de fundació: 1982
- Àmbit geogràfic: local (Sarral, Montbrió de la Marca i Vallverd de Queralt.
- Adreça postal: Hospital, 3, 43424 Sarral
- correu electrònic: elbaluard@tinet.org i elbaluard@gmail.com
- Periodicitat: Bimensual
- Editor: Redacció El Baluard
- Direcció: David Joanpere Poblet.
- Tiratge (2004): 550.
- Número total de subscriptors (2004): 477
- Núm. Subscriptors fora vila (2004): 172 (36 %). D'aquests 120 a Barcelona, 30 a Tarragona, 15 a Montblanc i 7 a Reus.
- Exemplars venuts a les llibreries: 17.
- Intercanvis: 6 (5 revistes de la Conca i una de Cambrils).
- Destinació dels intercanvis: biblioteca municipal.
- Format: cm alçada: 23,8 i amplada: 17 cm.
- Número de pàgines habituals (2004): 40
- Número d'exemplars anuals (2004): 6
- Darrer número publicat (novembre-desembre 2005): 138.
- Preu de venda al públic: 2,9 Euros
- Preu subscripció anual: per Sarral 15 euros, per Espanya 17 i per Europa i Amèrica 22 euros.
- Distribució revista: subscripció i venda a les llibreria de la població
- Disposeu de web propi ? si, tinet.org/~baluard
- Es pot consultar la revista *on-line* (per exemple els números antics ? No, i no hi ha projecte.
- Objectiu de la revista: informació local i cultural.
- Seccions: Ajuntament, societat i cultura, el reportatge, diàleg, la Conca, calaix de sastre, demografia, esports, el temps, l'agenda.
- Cost tiratge any: 6.278,49 euros .
- Finançament: Subscripció: 5.775 euros any (92 %).
- Vendes llibreries: 50 euros (any) .
- Publicitat: 945 euros (any)
- Subvencions: 2.185 euros (any) Generalitat (54 %) i Diputació (46 %).
- Espai que ocupa la publicitat: 23 % (número 138).
- Lloc i empresa impressió: Valls, El Vallenc S.L.

- Tècnica: *offset*, portades en color.
- Associacions a la que està vinculada: Associació Catalana de premsa comarcal
- Distincions: Premi Ventura Gassol 1997.
- Perspectives de futur: Celebració 25è aniversari i commemoració aparició del número 150 el 2007.
- Problemes més habituals: finançament, però sobretot col·laboracions.
- Realitzeu un índex anual ? no. L'any 1999 Ramon Giné Farré va publicar un complet índex dels números 0-100 a la miscel·lània *Recull de Treballs 2*, ps. 39-120.
- Fomenteu l'enquadernació ? si cada dos anys.
- Disposeu d'arxiu (fotografies, correspondència, comptabilitat, on es guarda ?)
- Altres publicacions periòdiques locals: Full parroquial
- Manteniu contactes amb la premsa setmanal o diària ? No
- Altres activitats de la revista: organització concursos de fotografia, de redacció i de poesia. Sota la direcció d'Antoni Marsal la revista actuà com a Centre d'Estudis amb la publicació de monografies i tres miscel·lànies (1997,1999 i 2004).

SOLIVELLA

- Títol: *Gira-sol Solivellenc*
- Subtítol: Revista local d'informació i cultural
- DL: T-129-81
- Any de fundació: 1979
- Àmbit geogràfic: local
- Adreça postal: Plaça Major 1, 43412 Solivella.
- correu electrònic:
- Periodicitat: Trimestral
- Editor: Grup Cultural de la dona (Solivella)
- Direcció: Emma Cendra March.
- Tiratge 2004: 350
- Número total de subscriptors (2004): 280
- Núm. Subscriptors fora vila (2004): 70 (25 %).
- Intercanvis: número i àmbit geogràfic dels mateixos (localitats o comarques)
- Destinació dels intercanvis: Arxiu propi, biblioteca del municipi, etc.
- Format: cm alçada: 29 i cm amplada: 22.
- Número de pàgines habituals (2004): 24-28.
- Percentatge publicitat (núm. 95): 27 %.
- Número d'exemplars anuals (2004): 4
- Darrer número publicat (hivern 2005): 95
- Preu de venda al públic: 2,25 euros

- Preu subscripció anual: 8 euros
- Distribució revista: subscripció i venda a la llibreria (12 exemplars):
- web propi: si: www.solivella.com
- Es pot consultar la revista *on-line* (per exemple els números antics?): no, i no hi ha cap projecte de fer-ho.
- Objectiu de la revista: informació local.
- Seccions habituals: Pòrtic, vida local, notícies, parròquia, societat, arrels, miradors, grup cultural, recull, taula, etc.
- Cost d'un tiratge habitual: s.d.
- Finançament: dades no facilitades.
- Lloc i empresa impressió: Impremta Requesens S.C.P.
- Tècnica: *offset*. En els darrers anys ha incorporat el color en les portades i a l'interior.
- Associacions a la que està vinculada: Associació catalana de premsa comarcal
- Perspectives de futur: El 2005 amb motiu del 25è aniversari es realitzaran tot un seguit d'actes i es preveu l'edició d'un llibre commemoratiu.
- Problemes més habituals: finançament i col·laboracions.
- Realitzeu un índex anual?: No.
- Fomenteu l'enquadernació?: Sí.
- Intercanvis: 35
- Disposeu d'arxiu: Sí.
- Altres publicacions periòdiques existents a la vostra població: Full parroquial i revista Escolar.
- Manteniu contactes amb la premsa setmanal o diària? No.

VIMBODÍ

- Títol: *Vimbodí. Butlletí cultural*.
- Dipòsit legal: T-445-81
- Any de fundació: 1981.
- Antecedents: 1929-1936.
- Àmbit geogràfic: local
- Adreça postal: Anselm Clavé 1, 43430 Vimbodí
- correu electrònic: alfonsalsamora@terra.es
- Periodicitat: bimestral
- Editor: Foment Parroquial de Cultura
- Direcció: Josep M. Solanes Farré (rector 2005)
- Tiratge: 540, periòdicament es reimprimeixen en facsímil els números antics de la primera època.
- Número total de subscriptors: 450.
- Subscriptors fora vila: 148 (33 %): 73 a Barcelona, 51 a Tarragona, 12 a Reus, 5 a Lleida i 7 a l'estranger.
- Intercanvis: 18.

- Destinació dels intercanvis: Biblioteca local.
- Format: cm alçada: 24,5 i cm amplada: 17
- Número de pàgines habituals: 36.
- Número d'exemplars anuals: 5.
- Darrer número publicat el 2005: 144.
- Preu de venda al públic: 6 euros
- Preu subscripció anual: 15 euros
- Distribució revista: subscripció i venda a les llibreries de la població (12 revistes).
- Disposeu de web propi ? No.
- Es pot consultar la revista *on-line* (per exemple els números antics ?), hi ha algun projecte de fer-ho ? No.
- Objectiu de la revista: informació local i cultural.
- Seccions habituals: Editorial, demografia, el lector té la paraula, noticiari local i noticiari comarcal.
- Cost d'un tiratge habitual: 1.300 euros
- Finançament: Subscripció: 40 %,vendes llibreries: 10 %
- Anuncis: 20 %
- Subvencions: 30 % (Generalitat, Diputació, Consell Comarcal i Ajuntament).
- Percentatge espai publicitat per número ()
- empresa impressió: Impremta Requesens SCP (Montblanc).
- Tècnica: *offset*, en alguna ocasió la portada és a dues tintes.
- Geografia dels anuncis: Conca de Barberà (Vimbodí, Montblanc) i Camp de Tarragona (Valls).
- Associacions a la que està vinculada: Associació Catalana de premsa comarcal
- Distincions o guardons rebuts: cap
- Perspectives de futur: continuar
- Problemes més habituals: finançament i col·laboracions.
- Realitzeu un índex anual ? No.
- Fomenteu l'enquadernació ? Sí, cada quatre o cinc anys.
- Disposeu d'arxiu: si, a la Biblioteca del Foment.
- Altres publicacions periòdiques existents a la població: cap.
- Manteniu contactes amb la premsa setmanal o diària ? Si, amb el Punt, el Pati i Nova Conca.
- Altres activitats: L'entitat editora realitza nombroses activitats de dinamització local i lleure.
- Perfil director: rector parròquia de Vimbodí. És de justícia deixar constància de l'esforç que hi ha posades del primer número Alfons Alsamora Jiballí.
- Guardons: El 2006 la Diputació reconeix la seva trajectòria de més de 25 anys al servei a la informació i al territori.

Fitxes dels butlletins

BELLTALL

- Títol: *Belltall. Publicació trimestral de l'Associació de veïns i Amics de Belltall.*
- Darrer número publicat: 57 (tardor 2005), 4 pàgines.

VALCLARA

- Títol: *Xivida. Full informatiu del poble de Vallclara.*
- Darrer número aparegut: 14 (juliol 2005), 4 pàgines.

Revistes desaparegudes en la darrera dècada

BARBERÀ DE LA CONCA

- Títol: *Llum*
- Any Fundació: 1977
- Antecedents: Barberà. Butlletí biblioteca parroquial (1958-1973), el 1967 s'edita juntament amb els Amics de Barberà.
- Data acabament: 1998 (darrer número 95 (desembre 98).
- Habitants (2004): 469.

En la dècada dels noranta es destinaven 28 exemplars a intercanvis i donatius a centres de documentació i el total de subscriptors fora vila era de 18, la meitat dels quals al Camp de Tarragona i un 27 % a les comarques de Barcelona. Entre altres activitats publicaven un calendari anual.

Tot el seu fons documental fou cedit el 1999 a l'Arxiu Comarcal de la Conca de Barberà, es conserva la correspondència (entrades i sortides), la comptabilitat (factures, rebuts, justificants de despeses), originals dels articles, negatius i positius de fotografies, fotolits, etc. Hom disposa d'inventari.

MONTBLANC

- Títol: *Espitllera. Revista d'informació montblanquina* en una primera etapa s'edità entre 1982-1989 i en una segona entre 1994-1997). Era mensual i el seu tiratge era de 800 exemplars (un 25 % s'enviaven fora vila).
- Director: Josep M. Carreras Vives
- Editor: Equip de redacció.

PIRA

- Nom. *L'Anguera. Revista d'informació local de Pira.*
- Any fundació: 1991
- Data acabament: número 42, agost 2003.

- Habitants (2004): 478
- Editor: Associació Cultural
- Director: Antoni Masalies Escolà

VILAVERD

- Títol: *Vilaverd parla*
- Editor: Associació de veïns de Vilaverd.
- Dipòsit legal: T-2516-88.
- Any de Fundació: 1988 (el número és del desembre del 1988).
- Data acabament: número 45, 2001.
- Antecedents: L'Aiguat de Sant Lluç (1931-1932).
- Habitants (2004): 441
- Primer director.(1988-1998): Jaume Solé Olivé (Professor d'ensenyament secundari) i Dolors Cases Roig.
- Segon director (1999-2001): Joaquina Pedra.
- Tiratge: 300 (tenien 140 subscriptors).

NOTA: En aquest treball no s'inclouen les revistes gratuïtes, els butlletins municipals ni els fulls parroquials.

Fitxes de les emissores de ràdio local (2005)

MONTBLANC

- Nom: Ràdio Montblanc, La Veu jove de la Conca
- Freqüència: 107 FM
- Any de fundació: 1983
- Àmbit geogràfic: (cobertura: Conca de Barberà, una petita franja de l'Alt Camp i l'Urgell.
- Adreça postal: Plaça Poblet i Teixidor 10, 2na planta (edifici Casal d'Entitats). 43400 Montblanc.
- Telèfon: 977 86 23 23 i 977 86 31 51.
- Adreça electrònica: direccio@radiomontblanc.org
- Web: <http://www.radiomontblanc.org>
- Institució depenent: La Veu Jove de la Conca.
- Direcció: Ramon M. Huguet
- Estimació audiència (diària 2005): dades no facilitades
- Hores de programació pròpia: 15 (de les 9 a les 24 hores, la resta d'hores connecten amb Catalunya Cultura.
- Número de col·laboradors: 49
- Es pot consultar la programació *on-line*?: Sí.
- Objectiu de la ràdio: Difusió de la informació local i comarcal.
- Pressupost anual: (2004): 18.000 euros
- Finançament: Anuncis: 40 %



Estudis de Ràdio Montblanc.

- Subvencions: 60 %
- Associacions a la que està vinculada: Federació de ràdios locals de Catalunya.
- Perspectives de futur: treballar amb les noves tecnologies
- Problemes més habituals: finançament
- Infraestructura: 2 estudis, sala de redacció, despatx de direcció, taller, arxiu i despatx de publicitat i producció.
- Disposeu d'arxiu: Sí. Hi ha una discoteca on s'emmagatzemen discos de vinil, CD's, cassetts i cintes de vídeo. S'ha confeccionat una base de dades de cançons per la seva localització ràpida per altra banda en el despatx de direcció es guarda la documentació legal i comptable.
- Manteniu contactes amb la premsa setmanal o diària? i amb altres emissores?: Sí.

- Activitats al llarg de l'any?: sopar de col·laboradors, calçotada, arrossada, excursions, etc.
- Relacions amb altres emissores?: Bones

L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ

- Nom: L'Espluga FM Ràdio
- Freqüència: 107.4 Mhz (FM).
- Any de fundació: 1984
- Àmbit geogràfic: local i comarcal
- cobertura: Conca estricta i part de les Garrigues.
- Adreça postal: Torres Jordi 16, 2na. (Antic Hospital). 43440 L'Espluga de Francolí
- correu electrònic: esplugafmradio@hotmail.com
- Direcció: Miquel Moya Moreno (director) i Xavier Lozano Bosch (subdirector)



Estudis de l'Espluga FM Ràdio.

- Estimació audiència diària: 62 % població local
- Hores de programació pròpia : 23 hores al dia.
- Número de col·laboradors: 40
- web: www.esplugafmradio.com
- Es pot consultar la programació i programes *on-line*?: si
- Objectiu de la ràdio: Informar sobre el desenvolupament social, polític i econòmic de l'Espluga i la Conca, també l'entreteniment a través d'espais de música, humor, esports i magazines i un punt de diàleg.
- Pressupost anual: (2004): 39.890 euros, aquest any es renovaren els equipaments i s'ampliaren els recursos, el pressupost habitual gira entorn els 3.000 euros anuals.
- Finançament: anuncis: 25 % i la resta subvencions, Ajuntament (64 %), Diputació (10 %) i Generalitat (1%).
- Distincions: El 2002 l'Ajuntament la nomenà entitat cultural de l'any de la vila.
- Projectes: Potenciar la formació dels col·laboradors, manteniment del material i estudis i continuar l'adaptació a les noves tecnologies.
- Problemes: En l'actualitat no hi ha problemes de finançament ja que tenen el suport del consistori municipal com els comerços locals, però no es disposa de personal fixe assalariat. La gestió administrativa es fa difícil a la vegada que costa trobar persones responsables i preparades per a l'edició diària de programes.
- Hom disposa d'arxiu.
- L'emissora manté una estreta relació amb altres mitjans de comunicació, comparteixen informació amb Ràdio Montblanc, els setmanaris comarcals (Nova Conca i el Pati) també publiquen informació al Francolí i Tinet digital.
- Activitats: Cursos i tallers de formació de ràdio, a les fires i actes locals realitzen emissions en directe, a cada temporada es confeccionen programes especials, per Sant Joan se celebra l'aniversari de fundació de l'emissora i no manca la seva col·laboració en activitats locals.

A més d'aquestes emissores, cal esmentar l'existència d'altres dues, totes municipals, una a Santa Coloma (Ràdio Santa Coloma de Queralt) i l'altra a Vimbodí (Ràdio Vimbodí) si bé la darrera el 2006 no funcionava però hi havia ganes de represa. La primera sols emet els diumenges de 10 a 2/4 de 3 de la tarda.